

(המשך מעמוד 41)

ידוע, איכזב את האוהדים. הם ציפו ממנו שיציל את בית"ר תל-אביב, אך הוא היה פצוע במשך רוב העונה ובילה את רוב הזמן על הספסל...
אחד שרוף של בית"ר אמר לי: "שפי-גל עבד עלינו בעניינים. הוא היה מת-ומזו על המיגרש במשך שמונים דקות, ובשאר דקות היה משחק אותה-היה מביא אותה בגולים מהסרטיים."

נפגשתי עם גיורא שפיגל במישרדו שבצפון תל-אביב. מישרד שהוא סוכנות ביטוח. שפיגל יושב מאחורי מיכתבת-מנהל ליום, עם ארבעה טלפונים ומזכירה פר-טית. גביעיים מקשטים את המדפים, ותמונות במיד קבוצות הכדורגל של ליון ושל שטרסבורג תלויות על הקירות. הוא ישר, ענייני, לא מתחמק. הוא לא נשמע ממורמר, גם לא מאוכזב. הוא נשמע כמו אדם הבטוח כי עשה את הדבר הנכון ביותר, כשהחליט לפרוש מעולם הכדורגל.

גיורא, מדוע החלטת לפי-רוש מהכדורגל?

כי הפסקתי ליהנות מהכדורגל כפי ש-נהניתי בעבר. קודם הקדשתי לכך את רוב זמני. פתאום הרגשתי שאין לי יותר חשק לכדורגל, סדרי העדיפויות השתנו אצלי. כשהייתי כדורגלן ידעתי שכדורגל עומד בראש הסולם, ופתאום היו דברים אחרים בראש הסולם שלי.

אתה שותף? פונקנות הביטוח שבה אתה שותף?

כן, כמו סוכנות-הביטוח שבה אני שותף. זוהי חברה הקיימת כבר שש שנים. הצטרפתי אליה לפני כחצי שנה. ואני מנהל את הסוכנות שבה אני שותף ביחד עם שניים אחרים.

האם צורפת לחברה בגלל

גיורא, אתה נודדת עם כדור-רגל ביד...

גדלתי במישפחה של כדורגלנים. אולי לא נולדתי עם כדורגל ביד, אבל נולדתי בהחלט עם כדורגל בבית. מגיל רך אהבתי כדורגל, אולי אפילו באופן מוגזם. כמו כל הילדים, גם אני שיחקתי אבל שלא כמו כל הילדים, שיחקתי כל הזמן. לא-טל-אט היה ברור שכדורגלן. לאבי היה העניין כל-כך חשוב, שהוא לא רצה שאשחק בפתח-היקווה. עיר מגור-רינו, והמישפחה עברה לגור בצפון תל-אביב. אבי טען שאם אוהב כדורגל, או מוטב שאשחק באגודה גדולה כמו מכבי.

שמעתי מספרים כי בהדר-הדר האורחים כבית הורייך לא היו רהי-טים מכיוון שאביך נהג לאמן אותך שם.

אבי היה מאמן אותי בחדר-האורחים, ב-מיסדרון, במירפסת, במיטבה — איפה שיכולנו. אמא שלי שיטתה פעולה. היא עצמה הייתה כדורסלנית. היא הבינה.

מתי היה ברור לך שהכדור-רגל אינו בשבילך רק מושחקי-קידים, אלא עתיד מיקצועי?

בכל העולם, כשילד מספר להוריו שהוא רוצה להיות כדורגלן, הם מקבלים זאת בברכה. כדורגל נתשב למיקצוע מכובד מאוד. המביא פרנסה טובה ויוקרה. מיקצוע שרק מתיימרת מוכשרים לעסוק בו. ואילו בארץ, כשהייתי ילד התייחסו לכדורגל כאל עסק מישני.

אפילו אצלי בבית. ששם נשמו כדורגל. אמרו לי כל הזמן: בסדר, תהיה שחקן כדורגל, אבל אתה צריך ללמוד. מה ייצא לך מכדורגל? מה זה כדורגל?

לדעתי זה לא צריך להיות כך. בשבילי כדורגל הוא המיקצוע היפה ביותר בעולם.

מהפרכרים. כיצד השפיע עליך המעבר החד מהכרה לחברה?

העובדה שנסעתי מהגימנסיה ישר למיגרש רש נתנה לי הזדמנות להתפרק ולהכיר חיים אחרים. ובכלל, אני מבקש שלא תזלי זלי בכדורגלנים. בעצם היכולת שלהם לשחק כדורגל טמונה אינטליגנציה שאי-אפשר לקנות אותה בעשר אוניברסיטות.

כשסיפרתי לנשיא-גילד שאני נכנס לשנות-הסגר כדי לשחק בשטרסבורג, הוא אמר לי: אתה לא תחזיק מעמד

השקיה היא עם הקבוצה היתה בשבילי נסיון יוצא מהכלל, שאהבתי מאוד. אגב, שחקני-הכדורגל בצרפת, שם שיחקתי ב-משך חמש שנים, אינם שונים משחקני-הכדורגל בארץ. גם שם לא כולם בעלי השכלה, וגם שם יש לכולם אינטליגנציה טבעית במיגרש.

מתי הפכת למה שמכונה "בוכב"?

בארץ קורה דבר מוזר. שחקנים מתחיי-לים את הקאריירה בגיל צעיר מאוד, וגומי-רים אותה מהר מאוד. לי היו שתי קארייר-רות. הראשונה הייתה כשהייתי בן 15 וחצי — הייתי כוכב עולה. לתקופת-השיא הגעתי בזמן הגביע העולמי והאולימפיאדה במכ-סיקו, ב-1968 וב-1970. הייתי או בשיא הפריחה שלי בארץ.

בתקופה היא קלטו מאמני הניבחרת ששפיגלר ואני יכולים להיות צמד, ואז גם התחילה ההיכרות שלי עם מוטלה, שמעולם לא שיחקתי איתו בקבוצה אחת. אלא רק בניבחרת. אלה היו עשר שנים בלתי נשכחות, שבהן הייתה לי תקופה טובה מאוד. אפשר להגיד שהייתי כוכב. ואז הרגשתי שאני לא מתקדם יותר, שאני צריך משהו חדש. אחרי מישחקי הגביע העולמי ראיתי איך שחקנים לא יותר טובים ממני נמכרים ונקנים, ואז החלטתי שאני רוצה להפוך למיקצוען. הכנסתי את עצמי להסגר בן שנה, כדי לשחק בחו"ל. רציתי לנסוע בכל מחיר. זה היה מאוד-מאוד חשוב לי. אני זוכר שכאשר סיפרתי למוטלה על ההסגר הוא לא האמין לי. הוא אמר שלא אחזיק מעמד.

איך שמרת על כושר בשנת ההסגר?

התאמנתי עם אבי, המאמן אליעזר שפי-גל, שאימן אז את קבוצת הכוח רמת-גן. למדתי באוניברסיטה ולימדתי שם ספורט. חרץ מזה אני לא יודע אם את יודעת, אבל הפכתי לעיתונאי וכתבתי לחדשות הספורט.

איך התחיל הרומן שלך עם קבוצת הכדורגל על שטרסבורג?

ראה אותי אמרן הולנדי בשם דוננפלד. הוא הכיר אותי הרבה שנים ממישחקים בינלאומיים. כשנשאמועודון של שטרס-בורג פנה אליו ואמר לו שהוא זקוק ל-שחקן, הוא הזכיר לו שהוא ראה אותי במישחקי הגביע העולמי. הודמנתי לי מישחקי-מבחן. למעשה לא ידעתי שאני בא למיבחן. היום כבר יודעים שצריך לבוא עם נעלי-כדורגל ואלבום כדי להוכיח ש-אתה שחקן. אבל אז לא היה מי שימנע אותי. ממש במיקרה לקחתי את הנעליים. בקיצור, אחרי יומיים בשטרסבורג התמתי על חוזה. זה היה נחמד מאוד, הימור שהצליח.

כיצד התייחסו בארץ אל ה-עובדה שהפכת מיקצוען? מה היו-תה תגובות ההתאחדות לכדורגל, העיתונות?

הייתי בחרם מצד הכדורגל הישראלי. הפכתי לשחקן-כדורגל בעל שם אירופי. כתבו עלי בעיתונות האירופית. באו במיוחד כדי לראות אותי במישחקים. ואירופה היא מקום קטן בכל הנוגע לכדורגל — רואים את כולם ומשחקים עם כולם. זו הייתה תקופת-הזהרה שלי. עשר שנים מתוך חמש היו טובות מאוד. נבחרתי לראש-קבוצה. הייתי קפטין של מיקצוענים — לישראל-י זה חשוב מאוד, אבל פה לא שמעו על זה אף מילה. בעיתונות היה חרם כללי.

איך הרגשת?

אני חושב שזה היה חרם. אבל אני חושב שזה היה חרם כללי. אני חושב שזה היה חרם כללי. אני חושב שזה היה חרם כללי.

זה צינר אותי מאוד, אך מצד שני ידעתי שמה שחשוב זה מה שקורה על המיגרש. ידעתי מה אני עושה, ואלה שנתנו לי עבודה ידעו מה אני עושה. עובדה ששטרסבורג הייתה את החווה שלי שלוש פעמים, ושאחר-כך נקניתי על-ידי ליון. זה מוכיח שהצלחתי באופן מלא בכדורגל המיקצועני. מה שקובע זו ה-המשכיות. העובדה שאתה לא נצחה, אום בלי קבוצה. העובדה שיש לך לאן ללכת.

כיצד השפיע עליך המעבר מכדורגל ישראלי לכדורגל מיק-צועני? כיצד השפיעה עליך ה-עובדה שהפכת, לפחות בתחילה, להיות ארמוני?

זה היה נעים מאוד, וזה היה קשה מאוד. לא הייתי רגיל לעבודה שלא מפנקים אותי. בכדורגל מיקצועני לא מעניין את אף אחד אם יש לך בעיות או אם הילד שלך לא מרגיש טוב. יש לך מצב-רוח, אתה לך מצב-רוח — זה לא מעניין. אתה צריך להיות טוב על המיגרש, כדי לנצח. כדי להרוויח חוזה חדש, קאריירה, דרגה. אם אתה שחקן שהקבוצה בגוייה עליך, אתה צריך לנצח את המישחק והשחקנים יעשו הכל כדי לעזור לך. גם אם הם לא אוהבים אותך באופן אישי.

כמה כסף הרווחת בכדורגלן מיקצועי?

מספיק כסף כדי לחיות טוב וקצת פת-בשביל לחזור.

אם היה לך כריכך טוב, מדוע חזרת לישראל?

או רציתי לחזור. היום אני חושב ש-עשיתי טעות. הייתי פצוע בברך, הרגשתי שהזמן שלי מוגבל — מכסמים עוד חוזה אחד. באי אולי ממכבי תל-אביב ולהצו עלי לחזור הביתה. הייתי בן 31. הם הציעו לי חוזה שלוש שנים. אמרתי לעצמי: זה הזמן שיש לי לשחק, עד גיל 34, אז מה אני מחפש? אחזור הביתה.

מעמדי בליון היה די מעורער ממילא. בגלל הפגיעה, והיתה לי הרגשה שרוצים למכור אותי, או החלטתי לחזור. היום אני חושב ששגיתי. יכולתי להמ-יך ולשחק בחו"ל. מכבי ממילא לא עמדו בהתחייבויות שלהם.

למה הרומן שלך עם מכבי לא הצליח?

כי לא שיחקתי את תפקיד השחקן הר-מוכשר והמצליח. הם ציפו ממני שאציל את הקבוצה ואני התחלתי פתאום לשמוע, שגיורא שפיגל זה לא אותו גיורא שפיגל שהיכרנו בעבר. הם לא הבינו ששחקן משתנה משבוע לשבוע. על אחת כמה וכמה אחרי חמש שנים. פיתאום התחילו להתעורר אצלם ספקות. הם חשבו שהם משלמים לי הרבה כסף.

וכל זאת למרות שהשנה שבה שיחקתי במכבי הייתה השנה הטובה ביותר של הקבוצה. מאז הם לא חזרו לעצמם. זאת הייתה השנה הגדולה של אבי כהן שנמכד ללייורפול. כשהסברתי להם שאחת הסיבות שאבי הצליח היא ביגלל שאני שיחקתי איתו, הם לא הבינו את זה. לא הבינו שאני חרמתי לרוח הלתימה של הקבוצה. מילא, לא ראיתי בפרישה ממכבי אסון, עברתי להכות.

בארץ אין כדורגל מיקצועני ובכל זאת לך שיוזמו כסף רב.

זה טביעי שמשלמים כסף. אני חושב שצריכים לשלם כסף לכל השחקנים. אני חושב שצריך לשלם על הכסף הזה מסי-עברתי להכות.

הפכתי כדורגלן בעל שם אירופי, היו עלי כתבות בעיתונים שם, נבחרתי כאחד מבין 20 השחקנים הטובים באירופה, ובארץ אף מילה. חרם עלי

הכנסה, ושתיה הגנה מיקצועית. כדורגל זה מיקצוע מכובד מאוד, ולא צריך שית-עוררו ספקות מדוע משלמים, כי צריך לשלם!

אם אומנם משלמים כסף

שפיגל (עומד, שני מימין) בקבוצת שטרסבורג, להפוך את הכדורגל בארץ למיקצועני!

למדתי כלכלה באוניברסיטה, אבל יש לי הרבה יותר סיפוק מכדורגל. גם בארץ קשה להתאמן בכדורגל, בגלל חוסר מתק-נים. אין תנאים לכדורגלנים.

איך אתה מבכיר את העובי-דה שמרבית הכדורגלנים הם הסי-רי השכנה או בעלי השכנה מצומי-צמת בלבד?

פשוט מאוד. אין להם התנאים לאימונים המשולבים בלימודים. לכן כדורגלנים רבים מאוד מפסיקים ללמוד כדי שיוכלו לשחק כדורגל.

לא יתכן שהתשובה כליכך פשוטה!

הביטי, אנשים חושבים שיש איזה פוטנ-בכדורגל. האמת היא, שזוהו מיקצוע קשה מאוד. האימונים מתנהלים אחרת-צהריים, בניגוד לאימוני הכדורסל המתנהלים בערב, אחר-צהריים. הוא זמן הכנת השיעורים, וזה לא צחוק! כשהייתי גומר את הלימו-דים בגימנסיה, הייתי רץ לאימון באבו-כביר, וחוזר הביתה בערב. הראש שלי לא היה פנוי ללימודים. אילו היו מיתקנים לאימוני-ערב, הכל היה שונה. אני בטוח שיותר כדורגלנים היו מסיימים בתי-ספר תיכוניים ואוניברסיטות.

אתה למדת בגימנסיה, הרי-צליה, גרת בצפון תל-אביב, אחרי-הצצהיים נפעת לאביכביר והתי-אמנת עם שחקנים שרוכב כאו

שאתה גיורא שפיגל, כרי ששיצת המפורסם יקדם את המכירות?

לא. אחד השותפים הכיר אותי לפני כן על בסיס לא עיסקי. את השותף השני אני מכיר במשך תקופה קצרה מאוד. מכיוון שאין לי ידע בביטוח אני עוסק בצד הניהולי.

שמעתי אומרים, כי כשזה נוגע לשחקני-כדורגל, הרי שאני תם היועקים קרוא וכתוב הורכים לעיסקי-ביטוח, ואילו האחרים פותחים הנות ספורט או מוכרים בורקאס...

אני יודע רק לקרוא. ברצינות, אני חושב שזוהי שטות גמורה. אני חושב שבררר-כלל כתוצאה מחוסר זמן, מחפשים שחקני-כדורגל עסקים קלים. כלומר, עס-קים שבהם הם יכולים למכור את שמם, לנצל את העובדה שהם מפורסמים ולעבוד ללא שעות קבועות.

עד עכשיו ניצלו את העניין הזה חברות הביטוח. גם סמי בורקאס תפס את העניין. אני רואה בכך כל רע. גם הוא עושה כסף וגם השחקנים עושים כסף.

אתה מוצא את שימך?

לא. אני איני מנצל את שמי, כי איני מוכר פוליסות ביטוח. אני אדמיניסטרטור, היושב במישרד. ברור שטל ברודי, למשל, מנצל את שמו. הוא איש-מכירות ממדרגה ראשונה, ואיני רואה בכך כל רע.